

Подизање и гајење шума, 2018.

– Методолошка објашњења –

Извештај о подизању и гајењу шума у државној и приватној својини ради се у годишњој периодици, на основу података добијених од извештајних јединица јавних предузећа „Србијашуме“ и „Војводинашуме“, као и јавних предузећа националних паркова. Подаци се прикупљају и од радних организација у којима је шумарство главна или споредна делатност. У овом саопштењу исказују се подаци о радовима извршеним на вештачком пошумљавању земљишта, затим подаци о радовима извршеним на нези и мелиорацији високих, изданаčkih и осталих категорија шума, као и подаци о подизању плантажа и интензивних засада.

Подаци о вештачком пошумљавању земљишта односе се на вештачко пошумљавање површина у шумама (стара и нова сецишта, голети) и изван шума (крш, голети, живи песак, еродирано и пољопривредно земљиште). Подаци о нези и мелиорацији високих, изданаčkih и осталих категорија шума приказују радове који су у овим шумама извршени током једне календарске године. Подаци се односе на радове у вези с негом подмлатка, чишћењем, проредама, обогаћивањем шума (четинари и лишћари), припремом и негом земљишта, конверзијом, реконструкцијом, супституцијом, ресурекцијом и попуњавањем. Чишћење је мера неге шума којом се из шума уклањају сва она стабла која у њој не треба да остану из било којих разлога, изузимајући она која условљавају прореду. Прореда је главна мера неге шума, а њен циљ је да се путем сече обезбеди развој стабала која су квалитетно најбоља у биолошком и техничком погледу. Обогаћивање шума значи уношење (интродукција) четинара и племенитих лишћара у постојеће шуме ради њиховог обогаћивања, тј. ради повећања економске вредности. Припрема и нега земљишта подразумевају радове на одводњавању, наводњавању, припреми за природно пошумљавање састојина и сл. Конверзија значи претварање ниских у високе шуме, односно превођење шума из нижег у виши узгојни облик гајења. Реконструкција је мелиоративна мера: на одређеној површини шума се посече чистом сечом и онда се изврши пошумљавање те површине. Супституција је мелиоративна мера која такође подразумева чисту сечу шума на одређеној површини, али се та површина затим пошумљава истом врстом која је посечена. Ресурекција је мера којом се шикаре, сечом стабалаца на пањ, претварају у изданаčke шуме. Попуњавање састојина значи попуњавање мањих празнина, првенствено у деградираним шумама и шикарама, врстама дрвета из којих је састојина већ састављена.

Подаци о подизању плантажа и интензивних засада односе се на шуме подигнуте од селекционисаног садног материјала с кратком опходњом и интензивним прирастом. Приказују се и подаци о заштитним појасевима, а то су сви плантажни засади који имају првенствено заштитну функцију (заштита од ветра, поплава и суша). Исказују се само оне површине код којих је употребљен селекционисани садни материјал брзог раста. Ови подаци не обухватају дрвореде подигнуте поред путева, канала, на међама, као ни групице стабала која се налазе на пољопривредном земљишту.

1. Вештачко пошумљавање без подизања плантажа и интензивних засада¹⁾

ha

	Површина пошумљеног земљишта									
	укупно	у шумама			изван шума					
		свега	сецишта	голине	свега	крш, голет	живи песак	еродирано земљиште	пољопривредно земљиште	остало земљиште
2017	1984	1646	1257	389	338	117	-	4	71	146
2018	1547	1153	1006	147	394	257	-	9	52	76
Индекс 2017 = 100	78	70	80	38	117	220	-	225	73	52
Република Србија	1547	1153	1006	147	394	257	-	9	52	76
Београдски регион	25	15	5	10	10	-	-	-	-	10
Регион Војводине	507	464	423	41	43	-	-	3	-	40
Регион Шумадије и Западне Србије	603	354	308	46	249	183	-	4	36	26
Регион Јужне и Источне Србије	412	320	270	50	92	74	-	2	16	-
Регион Косово и Метохија	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

¹⁾ Обухваћене су државне и приватне шуме.

2. Подизање плантажа и заштитних појасева¹⁾

ha

	Република Србија					
	укупно	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
2017	879	184	643	30	22	...
2018	695	120	538	10	27	...
Индекс 2017 = 100	79	65	84	33	123	...
Плантаже	695	120	538	10	27	...
С пољопривредним културама	30	-	9	-	21	...
Без пољопривредних култура	665	120	529	10	6	...
Заштитни појасеви	-	-	-	-	-	...
С пољопривредним културама	-	-	-	-	-	...
Без пољопривредних култура	-	-	-	-	-	...

¹⁾ Обухваћене су државне и приватне шуме.

3. Индекси вештачког пошумљавања, 2017. и 2018.

2017 = 100

	Република Србија					
	укупно	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
2017	1984	41	988	557	398	...
2018	1547	25	507	603	412	...
Индекс	78	61	51	108	103	...

4. Гајење шума, 2018.

ha

	Нега и мелиорација шума												
	укупно	у приватној својини						у државној својини					
		свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија	свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Нега високих шума													
Нега подмлатка	3637	32	-	10	22	-	...	3605	50	2599	707	249	...
Чишћење	1738	314	-	-	58	256	...	1424	26	198	965	235	...
Прореде	36611	24045	-	4	22107	1934	...	12566	223	961	7481	3901	...
Обогађивање шума	60	59	-	-	-	59	...	1	-	-	-	1	...
Четинари	60	59	-	-	-	59	...	1	-	-	-	1	...
Лишћари	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Припрема и нега земљишта	4235	6	-	-	6	-	...	4229	-	4139	59	31	...
Конверзија	106	1	-	-	-	1	...	105	-	-	14	91	...
Супституција	4	-	-	-	-	-	...	4	-	-	1	3	...
Реконструкција	365	1	-	-	1	-	...	364	-	-	252	112	...
Нега изданачких шума													
Нега подмлатка	391	3	-	-	3	-	...	388	-	275	97	16	...
Чишћење	420	34	-	2	-	32	...	386	-	329	27	30	...
Прореде	117200	107884	67	118	11300	96399	...	9316	191	421	4313	4391	...
Обогађивање шума	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Четинари	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Лишћари	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Припрема и нега земљишта	97	-	-	-	-	-	...	97	-	59	38	-	...
Конверзија	383	28	-	6	22	-	...	355	-	31	54	270	...
Супституција	55	-	-	-	-	-	...	55	-	-	-	55	...
Реконструкција	264	160	-	-	73	87	...	104	-	13	80	11	...
Мелиорација осталих шума													
Нега подмлатка	24	23	-	-	23	-	...	1	-	-	-	1	...
Чишћење	14	12	-	-	12	-	...	2	-	-	-	2	...
Прореде	1459	1217	-	-	11	1206	...	242	-	-	-	242	...
Обогађивање шума	56	56	-	-	-	56	...	-	-	-	-	-	...
Четинари	7	7	-	-	-	7	...	-	-	-	-	-	...
Лишћари	49	49	-	-	-	49	...	-	-	-	-	-	...
Конверзија	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Супституција	3	-	-	-	-	-	...	3	-	-	-	3	...
Ресурекција	265	3	-	-	-	3	...	262	-	-	9	253	...
Попуњавање	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...

5. Вештачко пошумљавање по врстама дрвећа, 2018.

ha

	Укупно	У шумама у приватној својини						У шумама у државној својини					
		свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија	свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
УКУПНО	1547	93	-	-	61	32	...	1454	25	507	542	380	...
Четинари	694	52	-	-	36	16	...	642	3	16	448	175	...
Смрча	372	36	-	-	25	11	...	336	-	-	223	113	...
Јела	2	1	-	-	1	-	...	1	-	-	1	-	...
Црни бор	275	13	-	-	8	5	...	262	-	16	205	41	...
Бели бор	39	2	-	-	2	-	...	37	-	-	16	21	...
Вајмутов бор	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Дуглазија	2	-	-	-	-	-	...	2	-	-	2	-	...
Ариш	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Остали четинари	4	-	-	-	-	-	...	4	3	-	1	-	...
Лишћари	853	41	-	-	25	16	...	812	22	491	94	205	...
Буква	102	-	-	-	-	-	...	102	-	-	25	77	...
Храст	134	1	-	-	1	-	...	133	22	69	8	34	...
Багрем	142	17	-	-	8	9	...	125	-	93	15	17	...
Остали тврди лишћари	149	9	-	-	9	-	...	140	-	34	44	62	...
Топола	254	14	-	-	7	7	...	240	-	226	-	14	...
Остали меки лишћари	72	-	-	-	-	-	...	72	-	69	2	1	...

Напомене уз објављене податке

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно). Обим радова на пошумљавању у 2018. мањи је у односу на претходну годину за 22%. Од четинарских врста дрвета најзаступљенија је смрча, са 372 ха пошумљене површине, а од лишћарских врста дрвета најзаступљенија је топола, са 254 ха пошумљене површине. Радови на подизању плантажа и заштитних појасева у 2018, у односу на претходну годину, смањени су за 184 ха.

Контакт: velibor.lazarevic@stat.gov.rs, тел.: 011 2412-922, локал 345
Издаје и штампа: Републички завод за статистику, 11 050 Београд, Милана Ракића 5
Телефон: 011 2412-922 (централа) • Телефакс: 011 2411-260 • www.stat.gov.rs
Одговара: др Миладин Ковачевић, директор
Тираж: 20 • Периодика излажења: годишња